

Minister van Buitenlandse Zaken (Beyen) aan hoge commissaris te Djakarta (Van Bylandt), 9 juli 1953

In een strikt persoonlijk en vertrouwelijk onderhoud vroeg de Amerikaanse Ambassadeur hier ter stede aan Stikker, momenteel met verlof hier te lande, hoe deze meende, dat de Nederlandse Regering zou reageren op een Amerikaanse militaire missie in Indonesië.

Stikker heeft aanstonds geantwoord, dat zulks niet slechts bij de Regering, doch ook bij de publieke opinie een bijzonder slechte indruk zou maken. Reeds bestaat de stemming, dat Amerika bij de gebeurtenissen, leidende tot de Souvereiniteitsoverdracht aan Indonesië, een zeer persoonlijk beleid heeft gevoerd, terwijl ook de rol, die Cochran heeft gespeeld, ernstig becriticiseerd wordt. Een Amerikaanse militaire missie in Indonesië zou na het vertrek van de Nederlandse militaire missie zeker worden gezien als een verdere voortzetting van de in het verleden reeds sterk afgekeurde Amerikaanse politiek. Chapin zeide in deze geest reeds aan Washington gerapporteerd te hebben, doch vroeg zich af, of een vacuüm in Indonesië niet een veel erger kwaad zou zijn. Voorts suggereerde hij, dat wellicht een Amerikaanse legermissie zou kunnen optreden naast een Nederlandse marine-missie.

Stikker zeide hierop, dat reeds van Engelse zijde gepolst was, of een internationale militaire missie, waarin Nederland een belangrijke rol zou spelen, eventueel voor ons aanvaardbaar zou zijn, waarop negatief was gereageerd.

De Amerikaanse autoriteiten alhier hebben de Nederlandse Regering nimmer over deze quaestie aangesproken. Voorts lijkt het weinig waarschijnlijk, dat de Regering zich te dezer zake tot Amerika zou hebben gericht. Veeleer denken wij aan de mogelijkheid van een Amerikaans initiatief bij de Indonesische Regering.

Ik acht het voorshands zeer onwaarschijnlijk, dat Indonesië zich op deze wijze aan Amerika zou willen binden.

Gezien het persoonlijke en vertrouwelijke karakter van bovenstaande inlichtingen, acht ik het niet gewenst terzake enigerlei stappen te ondernemen. Indien U echter terzake nadere inlichtingen zouden geworden, zal ik deze uiteraard gaarne omgaand van U ontvangen. In geen geval ware de naam van de Amerikaanse zegsman te noemen.